

11 בנובמבר,
בין השעות
15:30 - 13:30

הזמנה למפגש מקוון:

מדד עלייה ורילוקיישן 2024 -

הלכי הרוח של החברה הישראלית בנוגע לעלייה ולעולים, רלוקיישן,
מהגרי עבודה, זהות והתנדבות

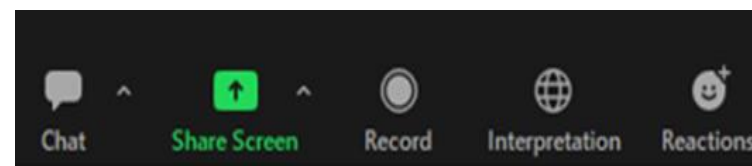

Индекс Али и Релокации 2024 :

Настроения в израильском обществе по отношению к алие и репатриантам,
релокации, рабочим мигрантам, идентичности и волонтерству

Для синхронного перевода на русский язык нажмите
на значок с изображением глобуса («Синхронный
перевод») на панели внизу. Выберите русский язык.

המפגשים ילווה בתרגום סימולטאני לרוסית

מדד עלייה ורילוקיישן 2024

15:20 – 14:25

פאנל מגיבות בהנחיית ד"ר סבטלנה

צ'אצ'אשווילי-בולוטין

בהשתתפות:

פרופ' קארין אמית - דיקאנית הפקולטה

לניהול וכלכלה וחוקרת במכון, המרכז האקדמי

רופין

פרופ' נונה קושנירוביץ' – ראשת רשות

המחקר של המרכז האקדמי רופין וחוקרת

במכון

ד"ר רות תלמי-כהן – הקריה האקדמית אונו,

יו"ר האגודה האנתרופולוגית הישראלית

וחוקרת במכון

דיון פתוח ושאלות

15:30 – 15:20

13:40 – 13:30

דברי פתיחה:

ד"ר סבטלנה צ'אצ'אשווילי-בולוטין

ראש המכון להגירה ושילוב חברתי, המרכז

האקדמי רופין

14:15 – 13:40

מדד עלייה ורילוקיישן 2024 – תוצאות

ראשוניות של סקר מקיף בנושא:

הלכי הרוח של החברה הישראלית בנוגע

לעלייה ולעולים, רילוקיישן, מהגרי עבודה,

זהות והתנדבות

ד"ר סבטלנה צ'אצ'אשווילי-בולוטין

הפסקה

14:25 – 14:15

המכון להגירה ושילוב חברתי

✓ בשנת 2005 הקים המרכז האקדמי רופין את המכון האקדמי
היחידי מסוגו בארץ שפעילותו ממוקדת אך ורק בתחום הגירה
ושילוב חברתי (לרבות עלייה וקליטה).

✓ המכון דוגל בתפיסה שלאקדמיה יש מקום ותרומה חשובים
בהנגשה ובשימוש בידע הנצבר לאורך השנים לטובת קובעי
המדיניות ולגורמים המקצועיים הפועלים בשטח.

3 תחומי פעילות

• **מחקר** - יצירת ידע מקורי ופיתוח דרכי חשיבה חדשניות המתמקדים בסוגיות הנמצאות בליבת הדיון האקדמי והציבורי בתחום הגירה

• **מדיניות** – הנגשת ידע אקדמי למקבלי החלטות ולפועלים בשטח בתחום הגירה

• **שטח** – שיתוף פעולה עם הגורמים הפועלים בשטח

השפעה של **ממש!**

[צוות המכון](#)

[עמיתי מחקר](#)

[מלחמת "חרבות ברזל": ניירות עמדה, מאמרים ועוד](#)

[מידעון המכון](#)

[מדד רופין לשילוב העולים בחברה הישראלית](#)

[מדד העלייה: תפיסות הציבור הישראלי באשר לעלייה ולעולים](#)

[פתרון כלכלי לסוגיית מבקשי המקלט](#)

[מחקר ופרסומים](#)

[כנסים וימי עיון](#)

[כתב העת- הגירה](#)

[פעילות בינלאומית](#)

המכון להגירה ושילוב חברתי

המכון להגירה ושילוב חברתי הוא מכון מחקר אקדמי לחקר ההגירה והשילוב החברתי בגישה רב-תחומית ויישומית.

הגירה היא אחת התופעות הבולטות בעידן המודרני הטרנס-לאומי, ומדינות רבות בעולם נאלצות להתמודד עם השינויים הדמוגרפיים, החברתיים והכלכליים המהירים בעקבותיה, המשפיעים על פניהן של המדינות השונות ועל היחסים ביניהן.

ישראל היא מדינת מהגרים מובהקת, ומשום כך ההגירה היא מרכיב מרכזי בזהות הקולקטיבית של החברה הישראלית ויש לה השפעה רבה על כל היבטי החיים בה – תרבות, ערכים ומנהגים, קהילה ומבנה חברתי, מתן שירותים, חקיקה, כלכלה ותעסוקה.

מתוך מציאות זו ומתוך הבנה כי לאקדמיה תפקיד חשוב בקידום החברה הישראלית, חרת המרכז האקדמי רופין על דיגלו את נושא ההגירה והשילוב החברתי (לרבות עלייה וקליטה), והקים בשנת 2005 את המכון האקדמי היחידי מסוגו בארץ שפעילותו ממוקדת אך ורק בתחומים אלו, תוך הכרה בחשיבות הראייה והעשייה הרב-תחומית.

המכון יוזם ועורך מחקרים רבים בתחומי ההגירה והשילוב החברתי ומהווה בית אקדמי ומסגרת תומכת מקצועית לעוסקים בהם. המכון הוא גוף חשיבה ומקור מרכזי למחקר חדשני ופורץ דרך, להפצתו הציבורית והשוטפת של ידע בתחומים אלה ולקידום קבלת החלטות המבוססת על חדשנות מחקרית ועל מידע עדכני רב-תחומי, והוא משלב בין מחקרים תאורטיים-מדעיים מעיקרם ובין מחקרים יישומיים בהווייתם.

נוסף על מחקרים ייעודיים, המכון עורך מחקרים שוטפים בקרב קבוצות שונות של מהגרים ועולים בחברה הישראלית ומפרסם את שנתון העולים בישראל, הכולל מידע סטטיסטי ממגוון מקורות על מצבם של העולים, ואת "מדד רופין" לבחינת מידת שילובם בישראל. המדד פותח בשנת 2007 על ידי חוקרי רופין והוצג בכנסים בינלאומיים רבים.

בשנת 2022 פותח במכון "מדד העלייה", הכולל שורה של מדדי משנה להצגת הלכי הרוח של הציבור הישראלי באשר לעלייה ולעולים. בהתאם לרצון חוקרי המדד מיושם בתחומים כמו קליטה

מדד עלייה ורילוקיישן 2024

15:20 – 14:25

פאנל מגיבות בהנחיית ד"ר סבטלנה

צ'אצ'אשווילי-בולוטין

בהשתתפות:

פרופ' קארין אמית - דיקאנית הפקולטה

לניהול וכלכלה וחוקרת במכון, המרכז האקדמי

רופין

פרופ' נונה קושנירוביץ' – ראשת רשות

המחקר של המרכז האקדמי רופין וחוקרת

במכון

ד"ר רות תלמי-כהן – הקריה האקדמית אונו,

יו"ר האגודה האנתרופולוגית הישראלית

וחוקרת במכון

דיון פתוח ושאלות

15:30 – 15:20

13:40 – 13:30

דברי פתיחה:

ד"ר סבטלנה צ'אצ'אשווילי-בולוטין

ראש המכון להגירה ושילוב חברתי, המרכז

האקדמי רופין

14:15 – 13:40

מדד עלייה ורילוקיישן 2024 – תוצאות

ראשוניות של סקר מקיף בנושא:

הלכי הרוח של החברה הישראלית בנוגע

לעלייה ולעולים, רילוקיישן, מהגרי עבודה,

זהות והתנדבות

ד"ר סבטלנה צ'אצ'אשווילי-בולוטין

הפסקה

14:25 – 14:15

מה הוא מדד העלייה?

מדד העלייה

- **מדד העלייה** נבנה בשנת 2022 על ידי צוות החוקרות: ד"ר סבטלנה צ'אצ'אשווילי-בולוטין, פרופ' קארין אמית, פרופ' נונה קושנירוביץ' וד"ר רות תלמי-כהן.
- **מדד העלייה** הוא מדד שנתי הכולל שורה של מדדי משנה ומציג את הלכי הרוח של הציבור הישראלי באשר לעלייה ולעולים המגיעים לישראל מכל קצוות תבל.

מבנה "מדד עלייה ורילוקיישן"

• "מדד העלייה" מבוסס על סקר המורכב משני חלקים עיקריים:

גרעין קבוע, המכיל מספר רב של שאלות במגוון תחומי חיים הנוגעים לעלייה ולעולים.

חלק מתחלף, המוקדש בכל שנה לנושא חדש אחד או שניים, האקטואליים לאותה תקופה.

הנושאים ב"חלק מתחלף"

מדד העלייה 2024 (איסוף נתונים - אוקטובר 2024)

- רילוקיישן
- מהגרי עבודה
- "פליטים בארצם"
- חקיקה
- חטופים
- זהות
- התנדבות

מדד העלייה 2022 (איסוף נתונים - אוקטובר 2022)

- מלחמת רוסיה-אוקראינה
- מלחמה באתיופיה

מדד העלייה 2023 (איסוף נתונים - דצמבר 2023)

- מלחמת "חרבות ברזל"
- "פליטים בארצם"
- חקיקה
- רילוקיישן
- מהגרי עבודה

תיאור המדגם: מדד העלייה 2024

- מדגם מיצג של 635* משיבים ומשיבות מהאוכלוסייה הישראלית בגילאי 25-65, 500 (79%) משיבים מהחברה היהודית ו-135 (21%) משיבים מהחברה הערבית*.

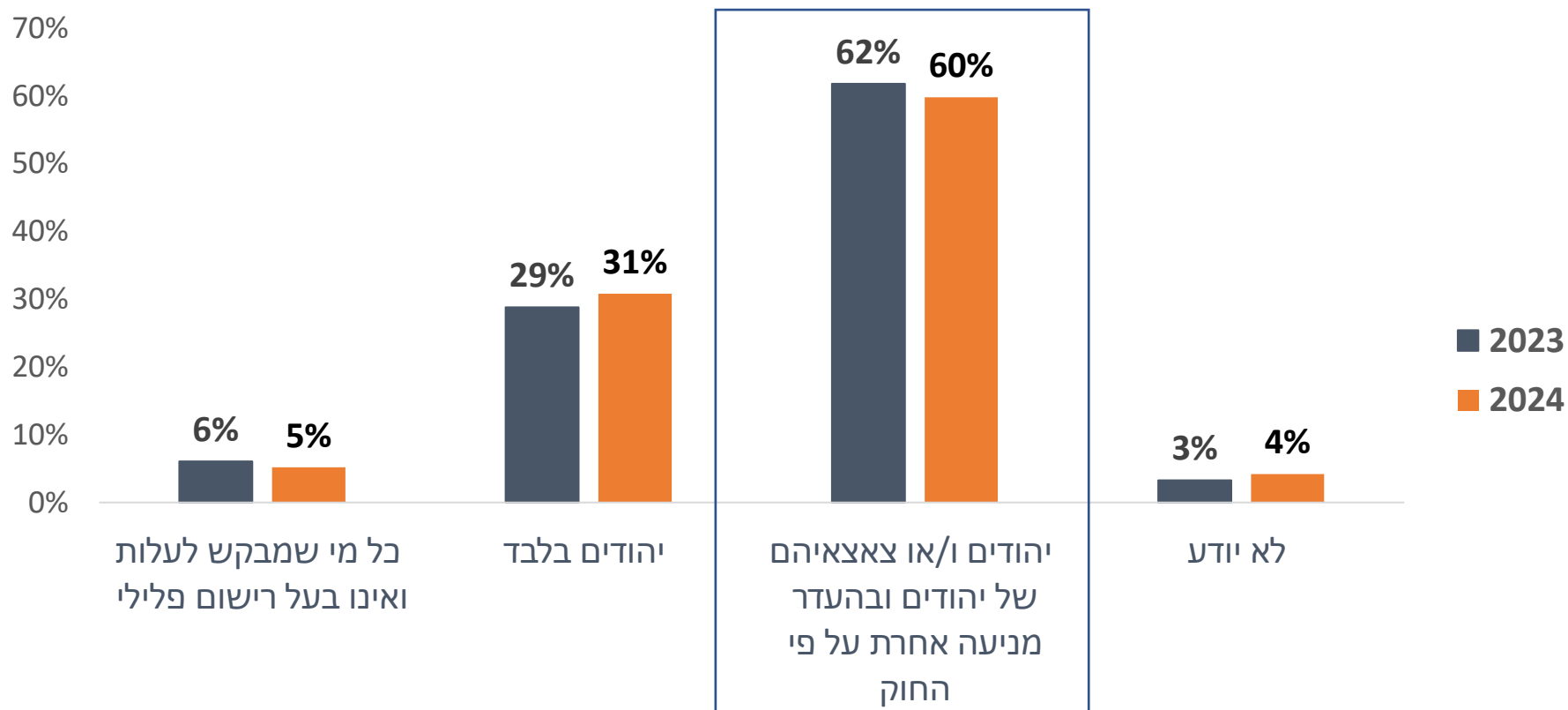
- הסקר בקרב החברה היהודית בוצע על ידי חברת IPANEL והופץ באופן מקוון בחודש אוקטובר 2024. הסקר בקרב החברה הערבית עוד לא הסתיים.

- במפגש כיום הממצאים יוצגו בקרב האוכלוסייה היהודית בלבד.

מדיניות העלייה

חוק השבות

לדעתך, מי זכאי לעלות לישראל מכוח חוק השבות?

לא נמצאו הבדלים מובהקים בין נתוני 2022 , 2023 לנתוני 2024 באשר לידע בנושא חוק השבות.

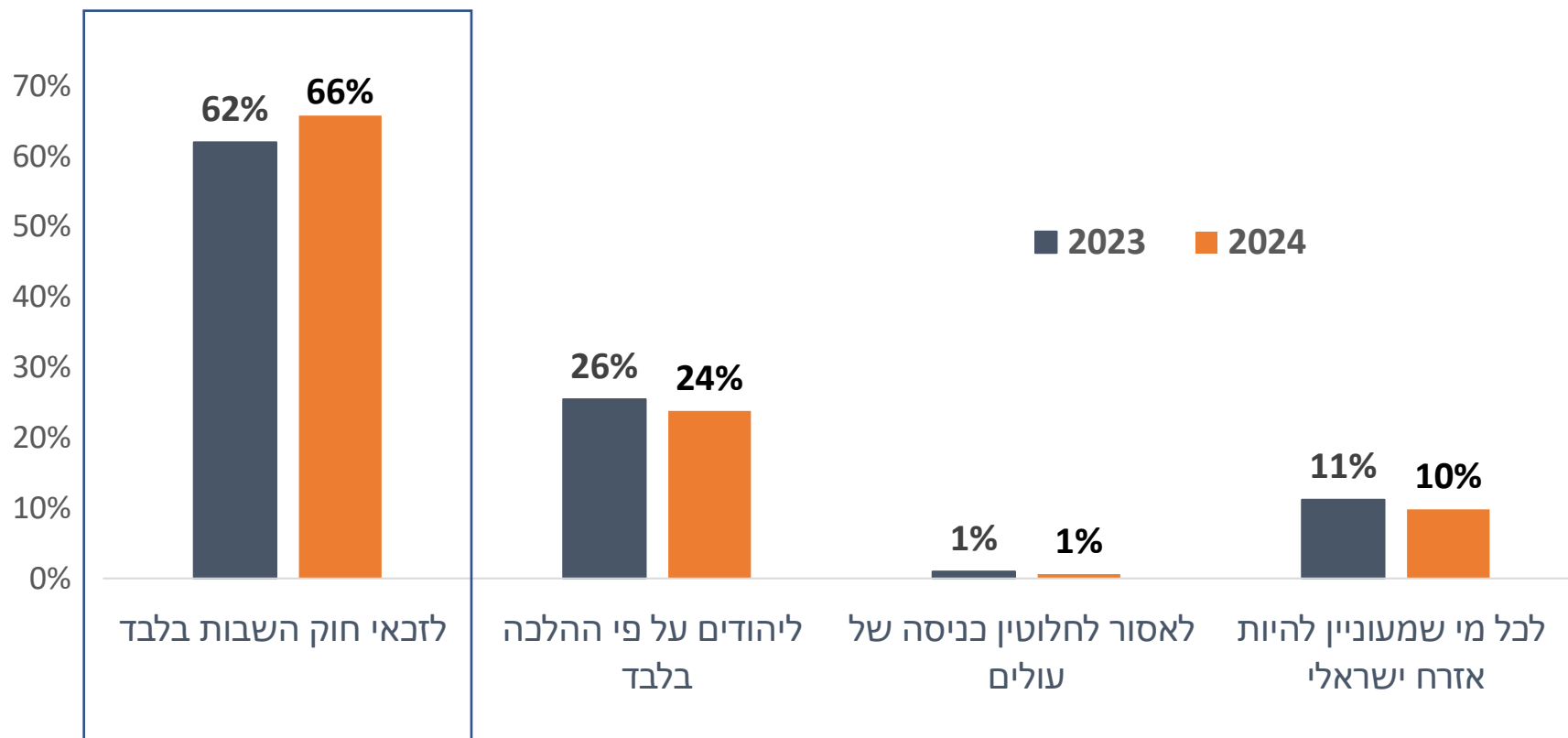
חוק השבות* והזכאות לעלייה לישראל

• **חוק השבות** קובע כי **עולים לישראל** הם יהודים ו/או צאצאיהם של יהודים הזכאים לעלות לישראל ע"פ החוק.

החוק מעניק את הזכויות לבן/בת זוג, בן/בת, ולנכד/ה של יהודי, ללא קשר לשאלה האם היהודי עדיין בחיים ואם הוא עולה יחד עם קרוביו לישראל.

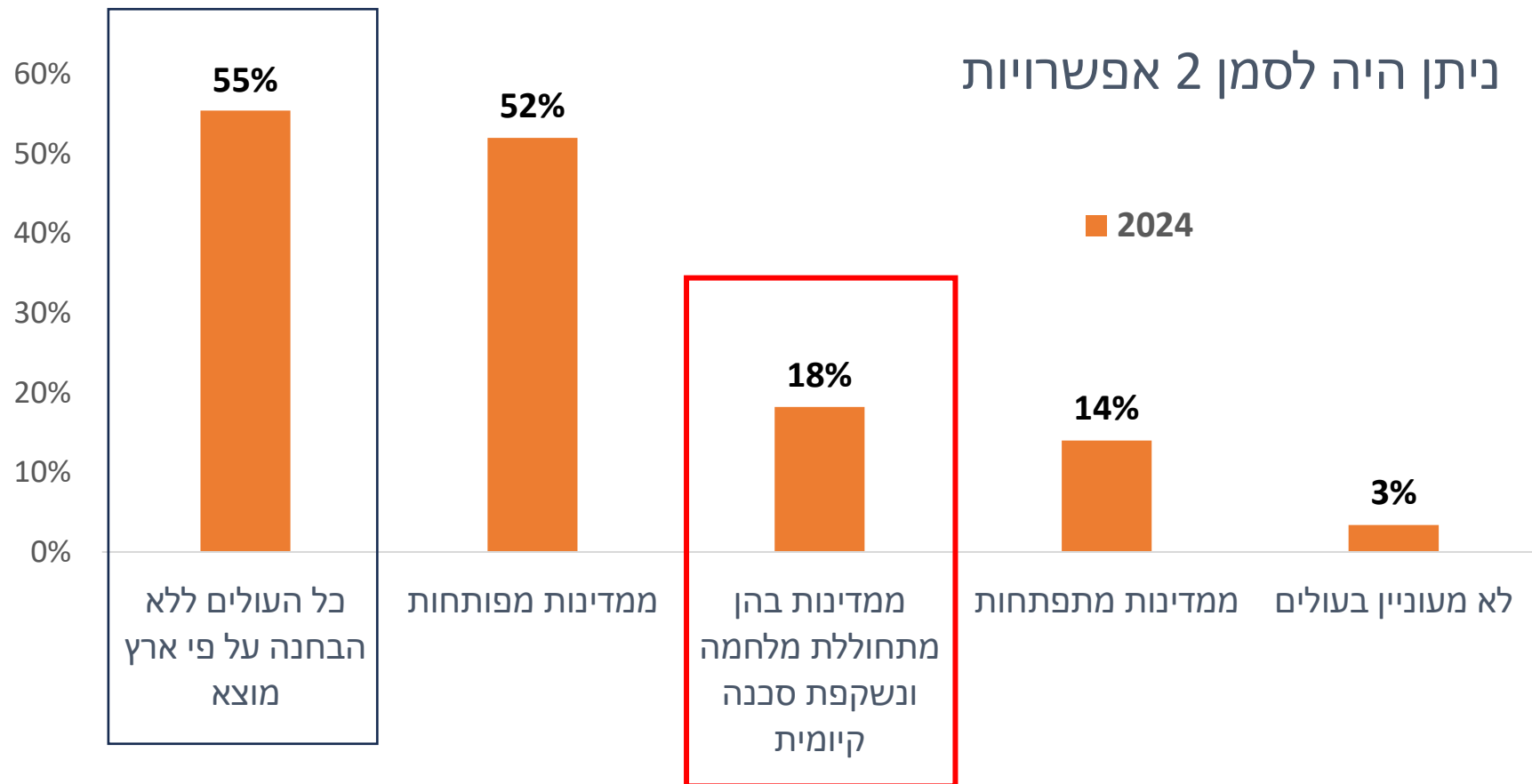
חוק השבות

לדעתך, למי יש לאפשר עלייה לישראל?

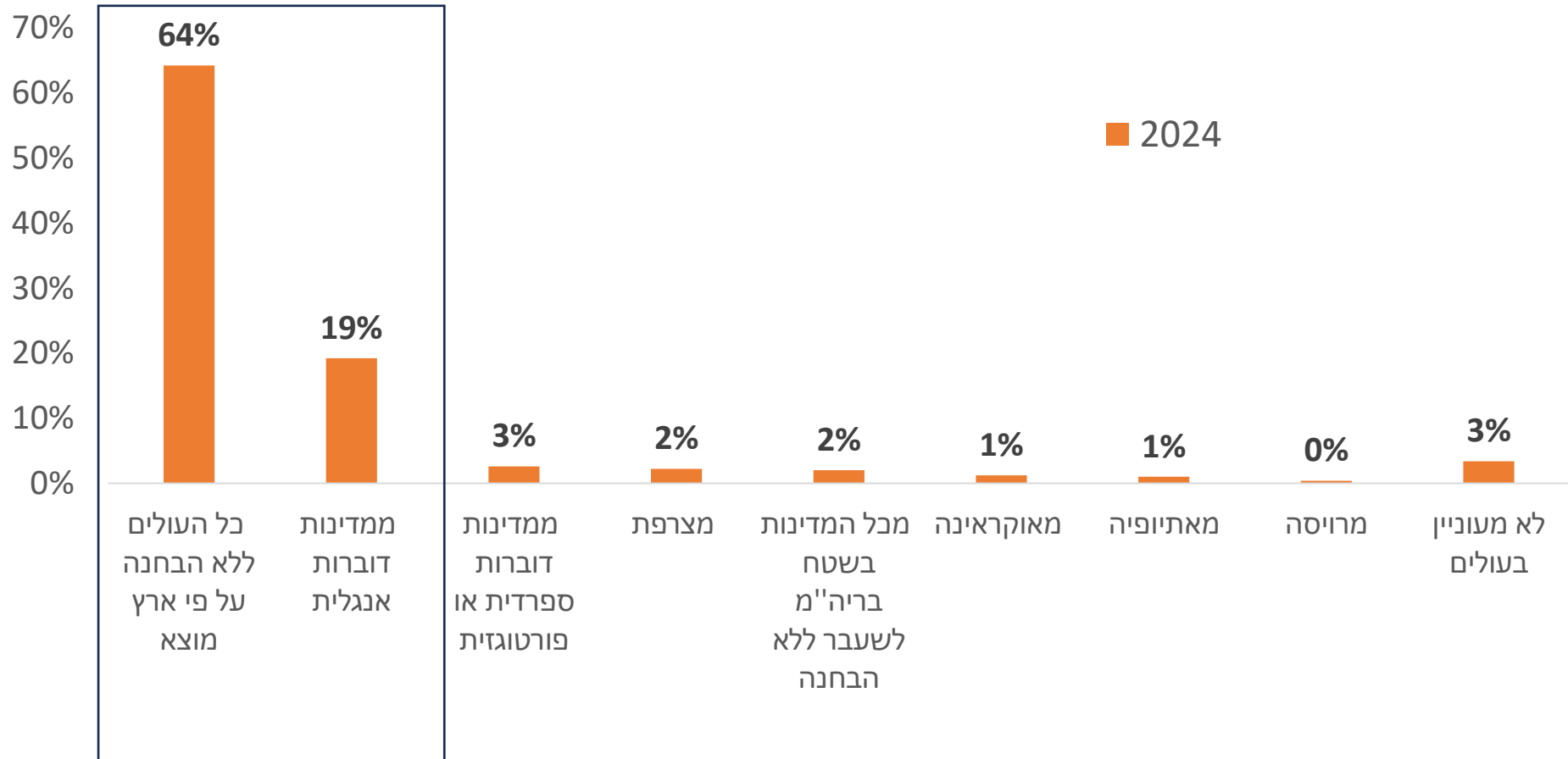
לא נמצאו הבדלים מובהקים בין נתוני 2022 , 2023 לנתוני 2024 בנושא.

אלו עולים היית רוצה שיעלו בעיקר לישראל?

לא נמצאו הבדלים מובהקים בין השנים בנושא.

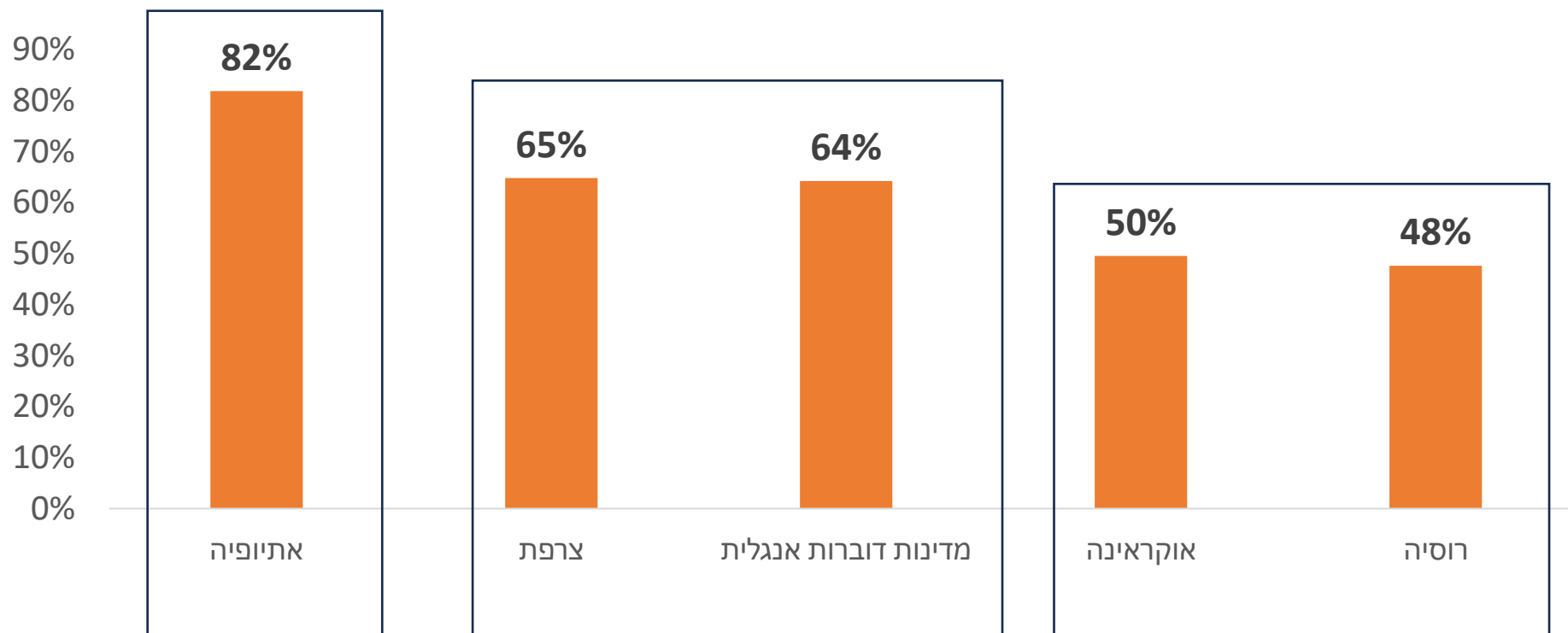
אלו עולים היית רוצה שיעלו בעיקר לישראל – מבחינת ארץ מוצא?

לא נמצאו הבדלים מובהקים בין השנים בנושא.

תפיסות באשר להישארות מרבית העולים החדשים על פי מדינות

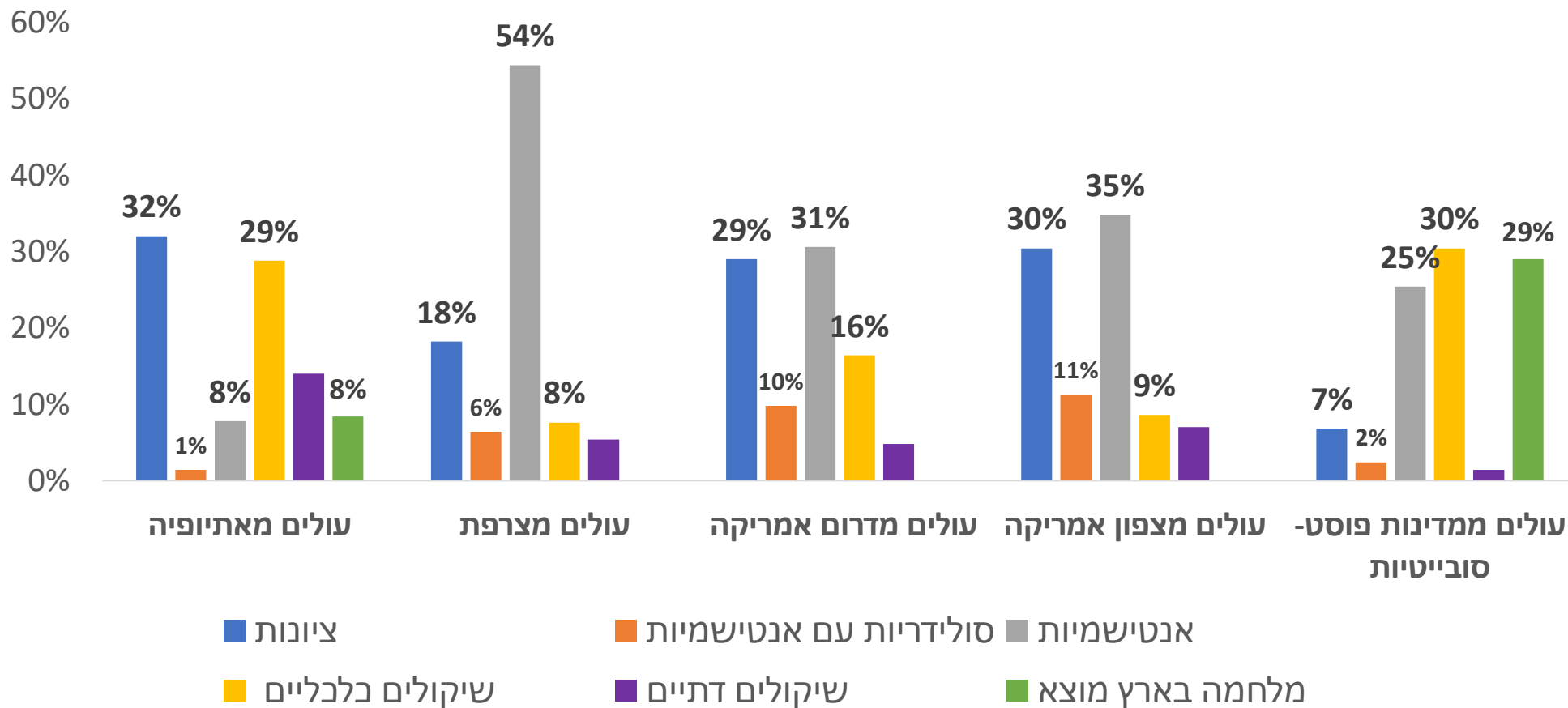
% המסכימים או מסכימים מאוד

לא נמצאו הבדלים מובהקים בין השנים בנושא.

תפיסות באשר לסיבות עליית העולים

החדשים על פי מדינה

**האם העולים נתפסים על ידי הציבור הישראלי
כ"נטל" או כ"מנוע צמיחה"?**

נתוני על החברה היהודית בלבד

מדד "נטל"

מדד ה"נטל" חושב כממוצע של 11 היגדים ($\alpha=0.91$) הנעים על סקלה של 1–5.

ככל שהערך גבוה יותר, כך העולים נתפסים כ"נטל" גדול יותר. ערך "5" מציין את הנטל המקסימלי.

מדד ה"נטל": דוגמאות להיגדים

✓ נוכחותם של העולים החדשים מעלה את יוקר המחיה בישראל

✓ עולים חדשים מהווים נטל על מערכת שירותי הרווחה

✓ נוכחותם של העולים החדשים מעלה את מחירי הנדל"ן ואת

שכר הדירה בישראל

✓ העולים החדשים תופסים מקומות עבודה של הישראלים

✓ נוכחות תלמידים עולים חדשים בכיתות פוגעת בהישגים

הלימודיים של שאר התלמידים

מדד "מנוע הצמיחה"

מדד "מנוע הצמיחה" מחושב כממוצע של 10 היגדים ($\alpha=0.93$) הנעים על סקלה של 1–5.

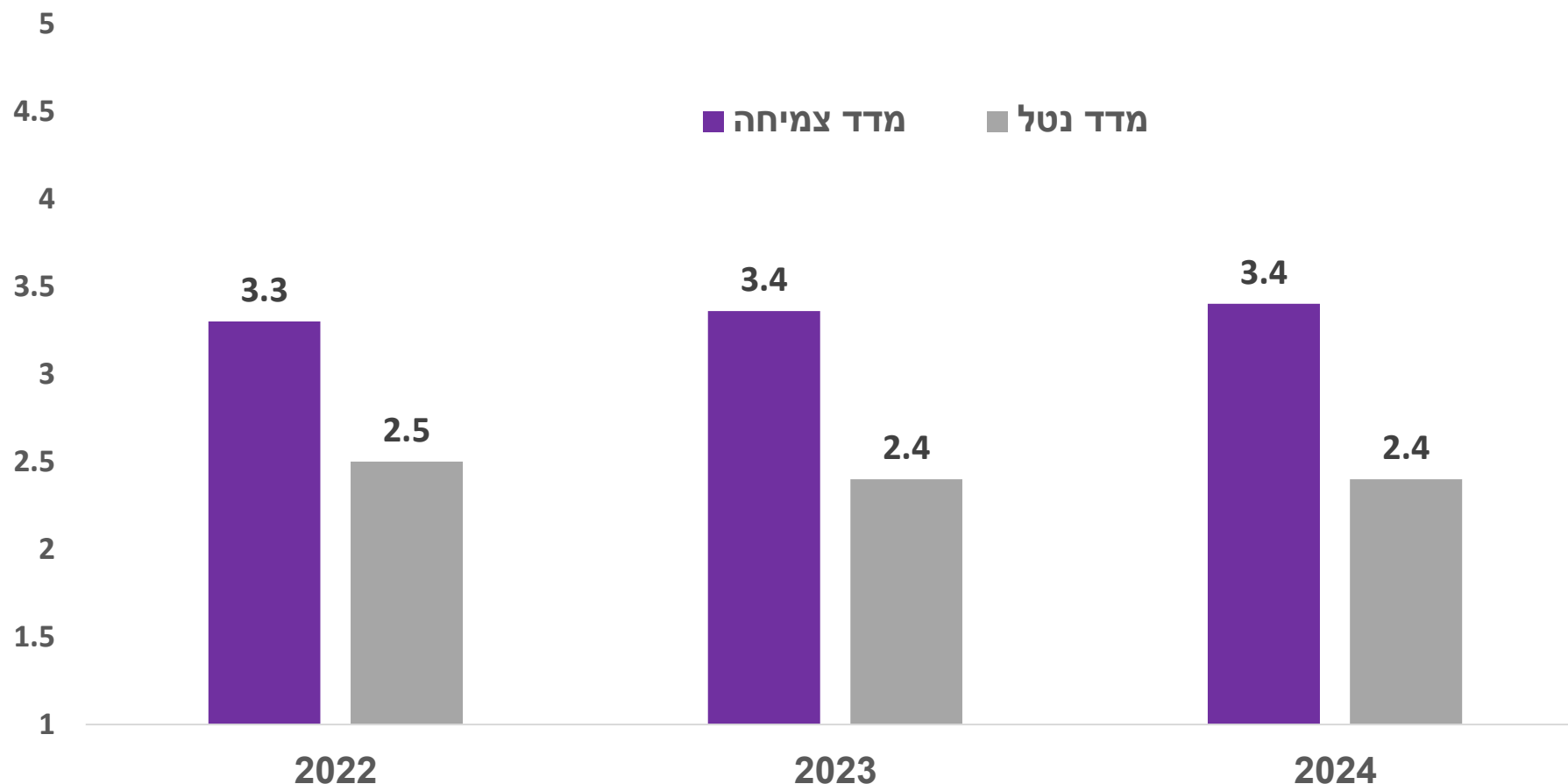
ככל שהערך גבוה יותר, כך העולים נתפסים כמנוע צמיחה גדול יותר. ערך "5" מציין את מנוע הצמיחה המקסימלי.

מדד "מנוע הצמיחה": דוגמאות להיגדים

- ✓ נוכחות תלמידים עולים חדשים בכיתות תורמת להישגים הלימודיים של שאר התלמידים
- ✓ מדינת ישראל זקוקה לעולים החדשים לחיזוק הזיקה ליהדות התפוצות
- ✓ העולים החדשים תורמים לחיזוק ישובים מרוחקים ממרכז הארץ
- ✓ מדינת ישראל זקוקה לעולים החדשים לשיפור שירותי הבריאות והרפואה

מדד העלייה 2024: "נטל" או "מנוע צמיחה" ?

סקלה: 1-5

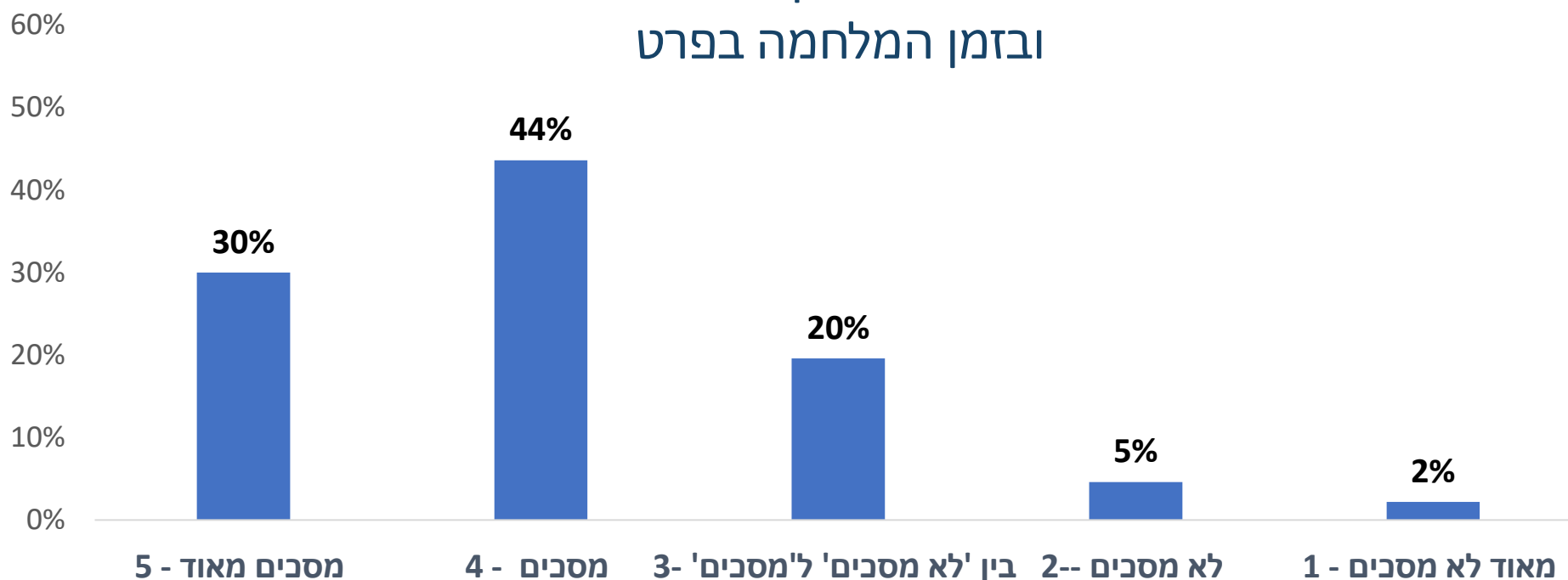

*לא נמצאו הבדלים מובהקים בין השנים 2022, 2023 ו-2024.

עולים כ"מנוע צמיחה" בזמן המלחמה ?

סקלה: 5-1

עד כמה אתה מסכים או לא מסכים עם ההיגדים הבאים בנוגע לעולים החדשים - רופאים עולים תורמים לחיזוק מערכת הבריאות הישראלית ככלל ובזמן המלחמה בפרט

כ-74% - ציינו שהם מסכימים עם הטענות. ממוצע שווה ל-3.9.

עולים כ"נטל" בזמן המלחמה?

אחוז המסכימים או מסכימים מאוד

סקלה: 1-5

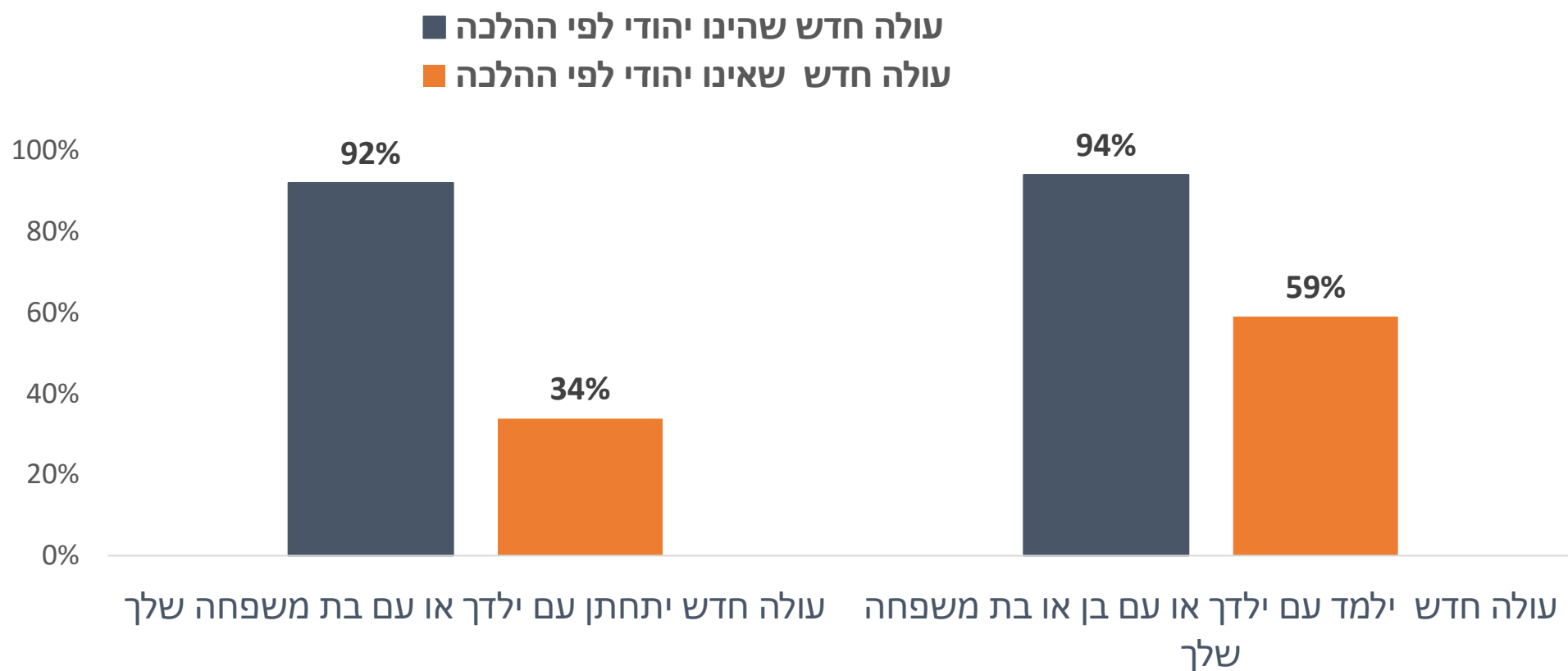

האם הציבור הישראלי היהודי מסכים שבניו ובנותיו:

- ילמדו עם תלמידים עולים חדשים באותה כיתה?

- יינשאו לעולים חדשים?

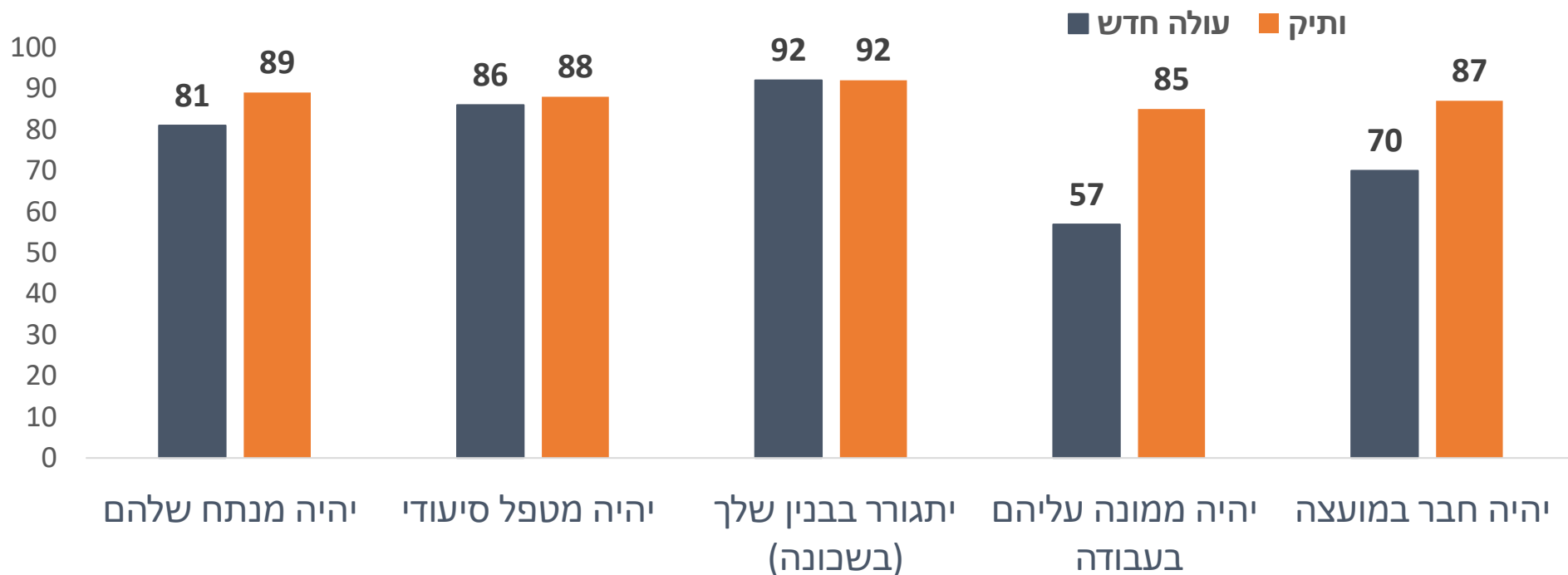
% מסכימים או מסכימים מאוד

*לא נמצאו הבדלים מובהקים בתשובות בין נתוני 2022, 2023 ונתוני 2024.

שילוב עולים חדשים וותיקים בתפקידים שונים

% מסכימים או מסכימים מאוד

האם ישנה "תקרת זכוכית" לעולים ולוותיקים בתפקידים בכירים?

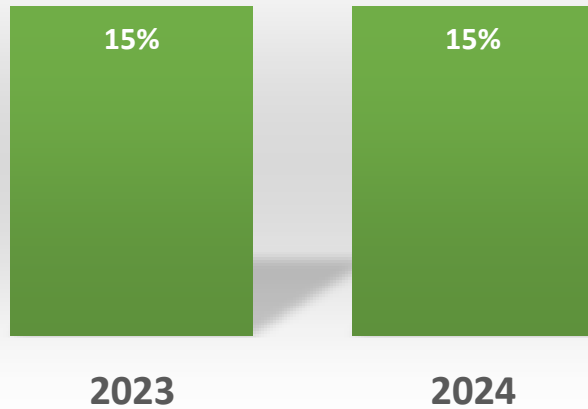
*בהשוואה ל- 2022 ו-2023, בשנת 2024 יותר אנשים מוכנים לראות וותיקים בתפקידים משמעותיים. לגבי תפקידים של עולים חדשים, לא חל שינוי.

הגירה מישראל – "רילוקיישן"

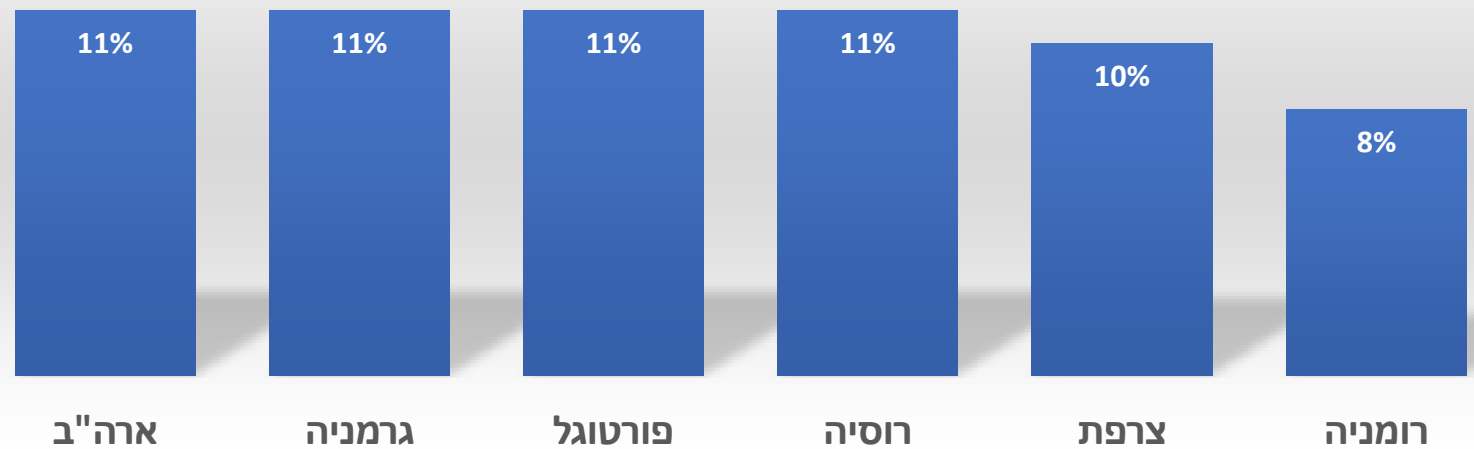
אזרחות כפולה ורילוקיישן

אזרחות כפולה

% בעלי אזרחות כפולה

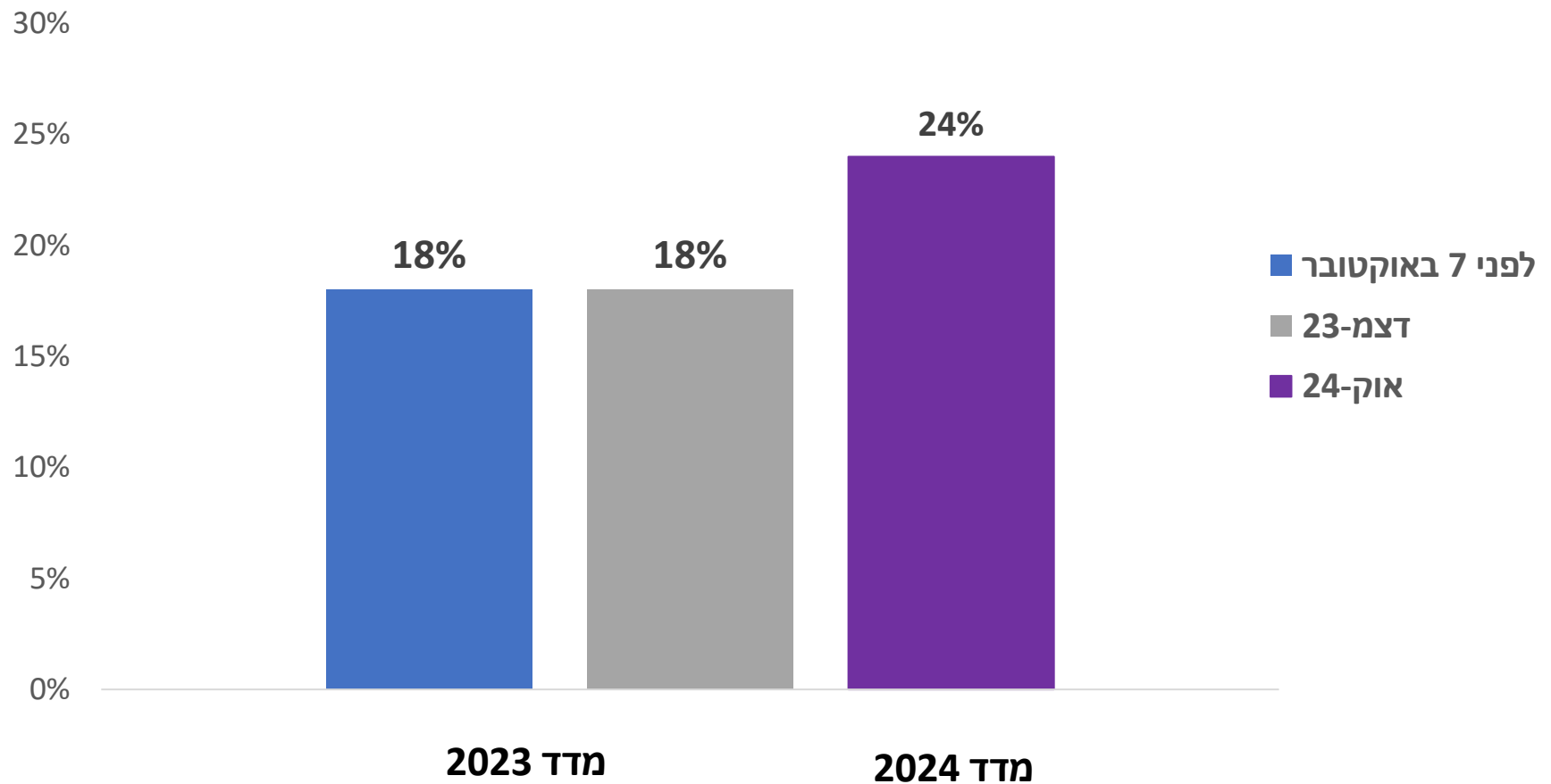

ארצות בולטות- מקרב בעלי אזרחות כפולה 2024 (היתר פחות מ-3%)

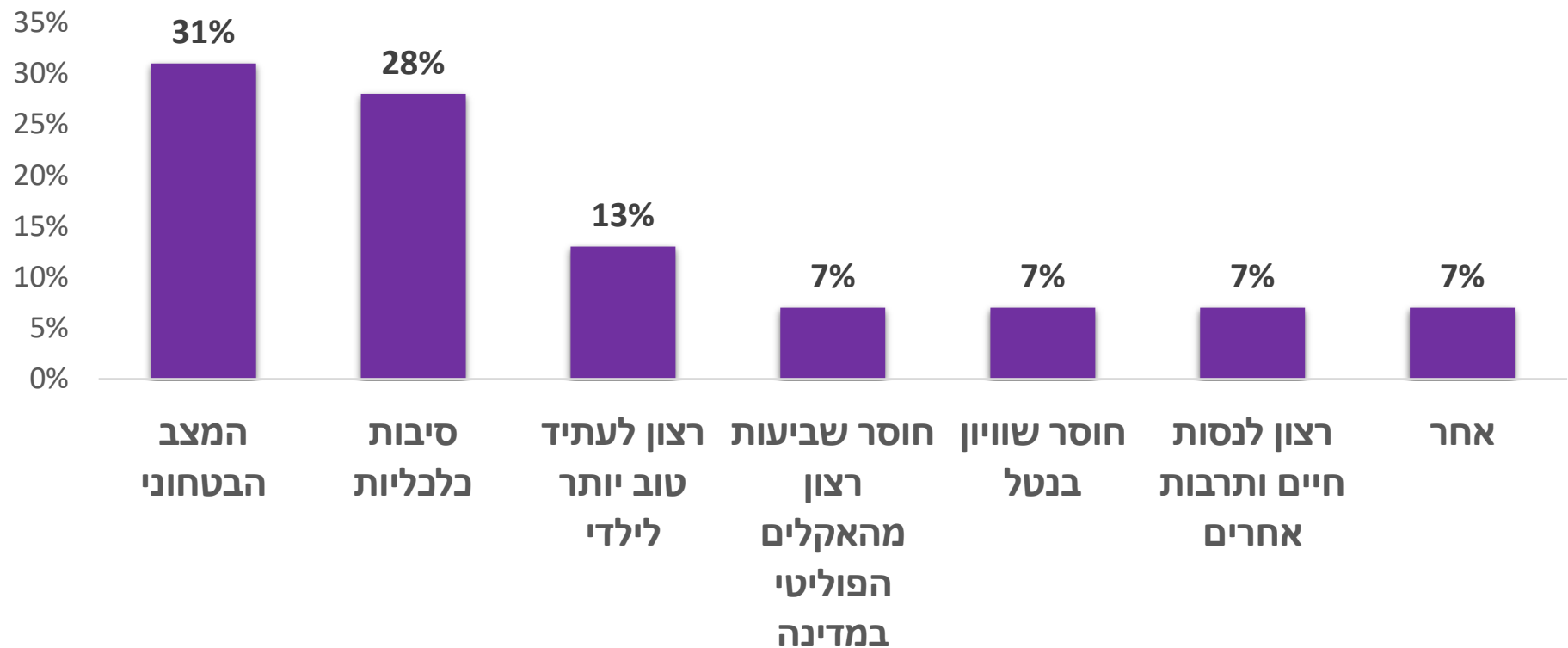
רילוקיישן

האם שקלת להעתיק את מקום מגוריך ממדינת ישראל
למדינה אחרת לתקופה ממושכת?

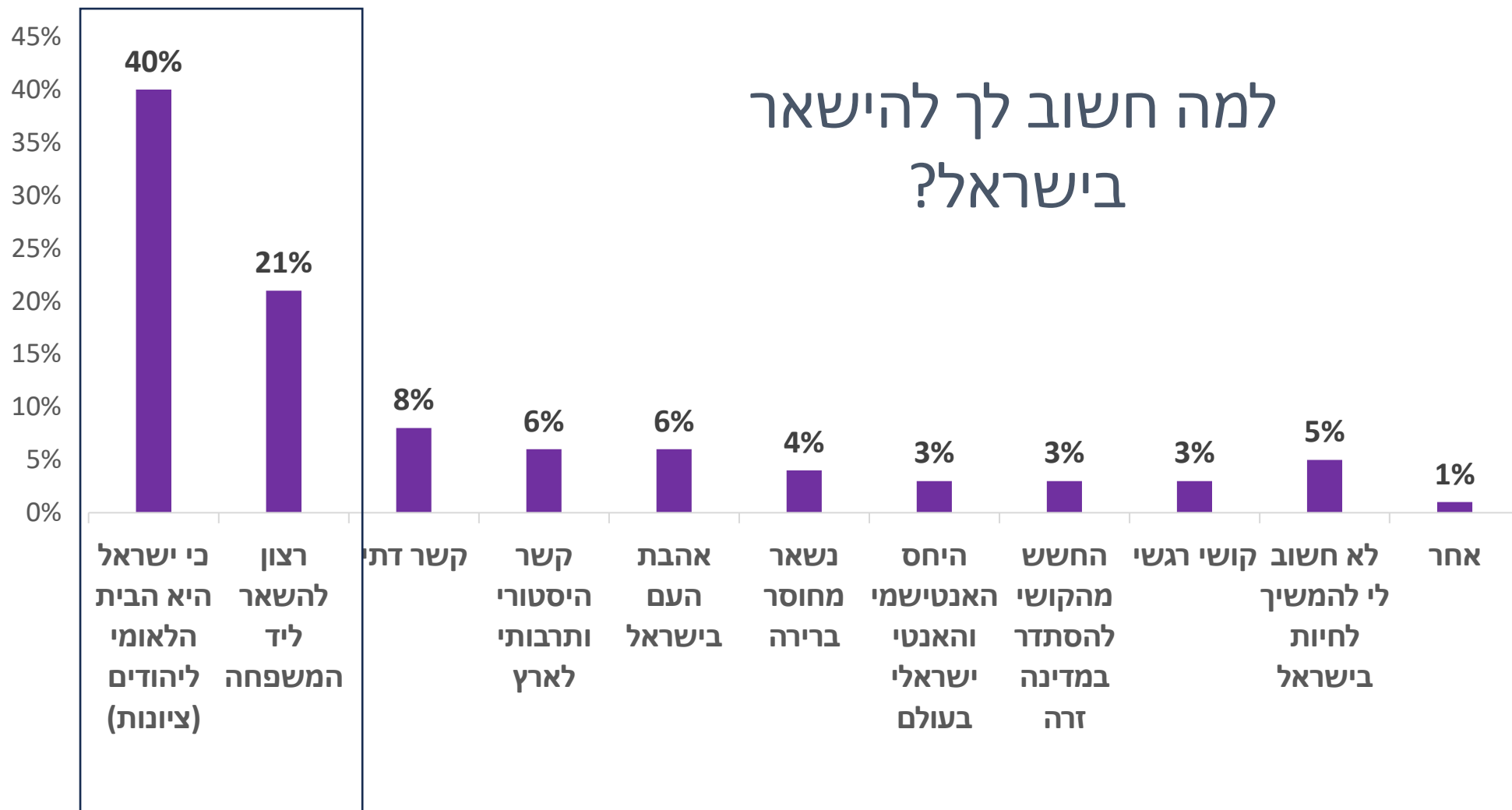

מחשבות על עזיבה – סיבות עיקריות

הסיבה העיקרית שבגללה תשקלו לעבור לארץ אחרת?

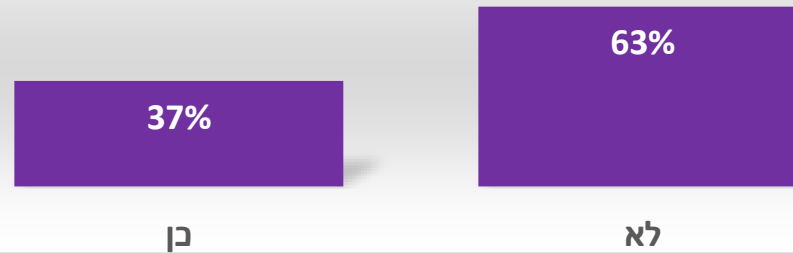

מחשבות על הישגות – סיבות עיקריות

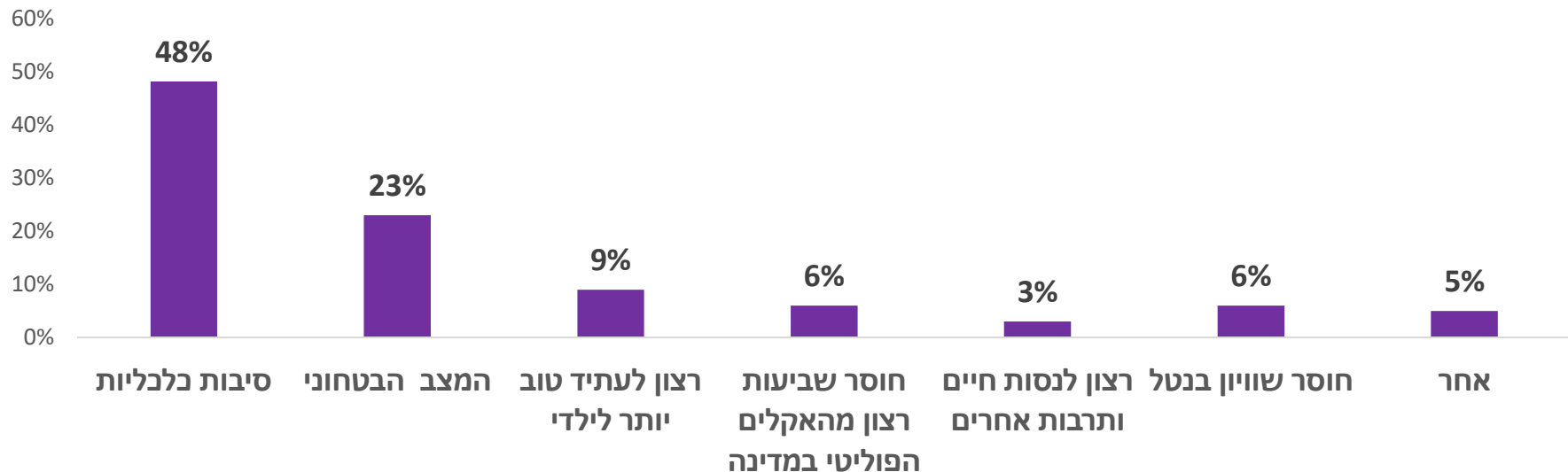

עזיבה בסביבה הקרובה

האם בסביבה הקרובה שלך ישנם אנשים שעברו למדינה אחרת בשנתיים האחרונות?

מה לדעתך הסיבה העיקרית שבגללה הם עזבו?

עמדות שליליות או חיוביות כלפי

עולים שבחרו לעלות לישראל בעת הזו

ישראלים שבחרו להגר מישראל בעת הזו

ישראלים שבחרו להעביר נכסים פיננסיים מישראל לחו"ל

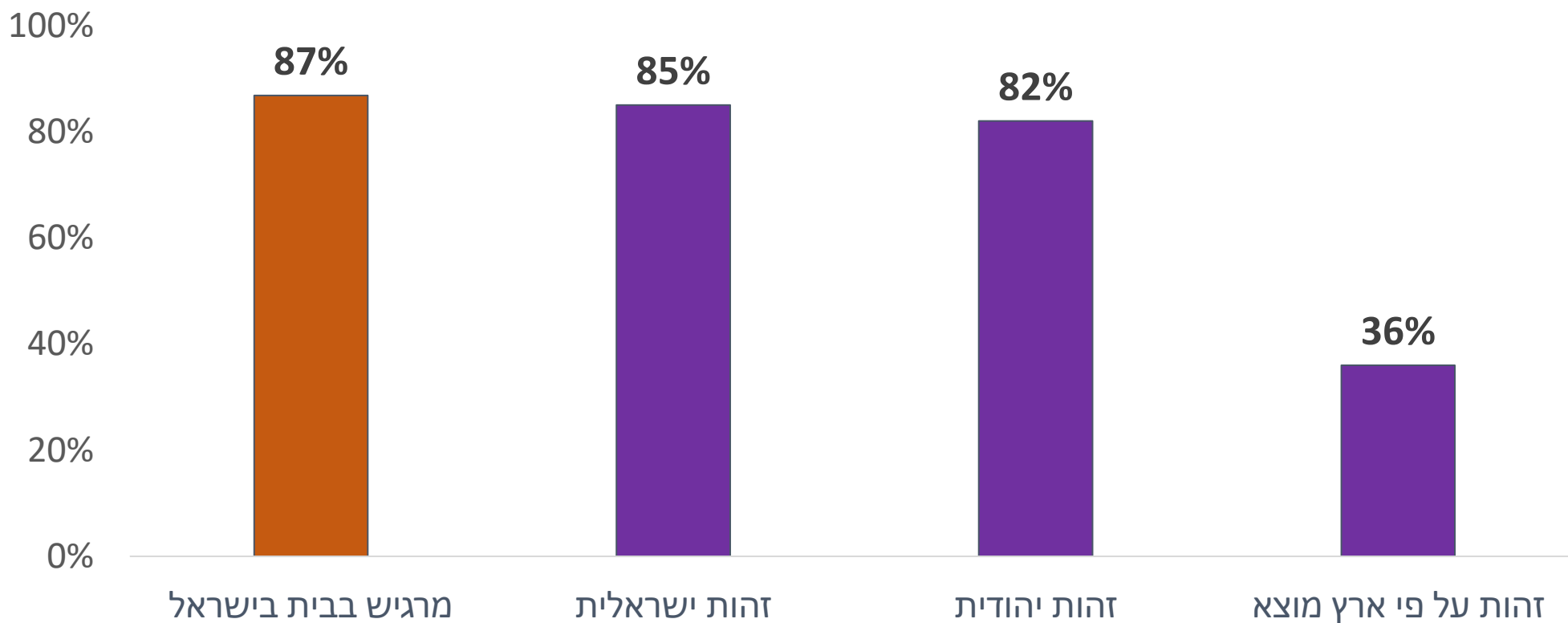
0% 10% 20% 30% 40% 50% 60% 70% 80% 90% 100%

■ חיובית ■ אדישה ■ שלילית

זהות והתנדבות

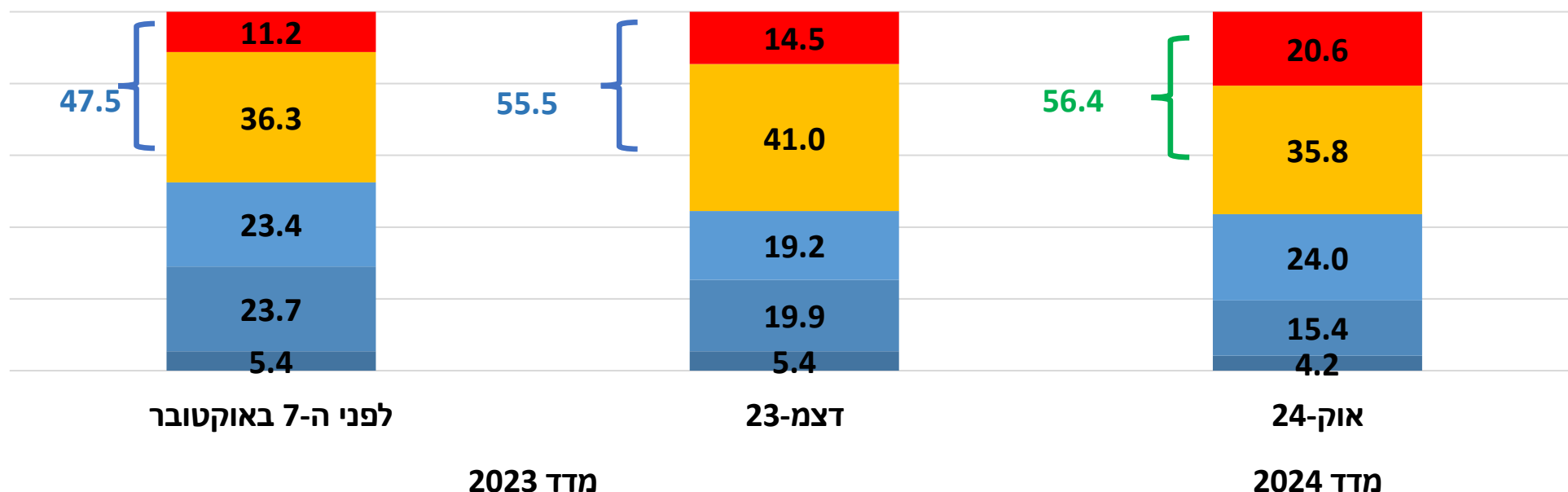
תפיסות הזהות ותחושת בית

% במידה רבה או רבה מאוד

תפיסות לגבי מהגרי עבודה

מה עמדתך באשר למדיניות הישראלית לגבי כניסת מהגרי עבודה ממדינות שונות לישראל?

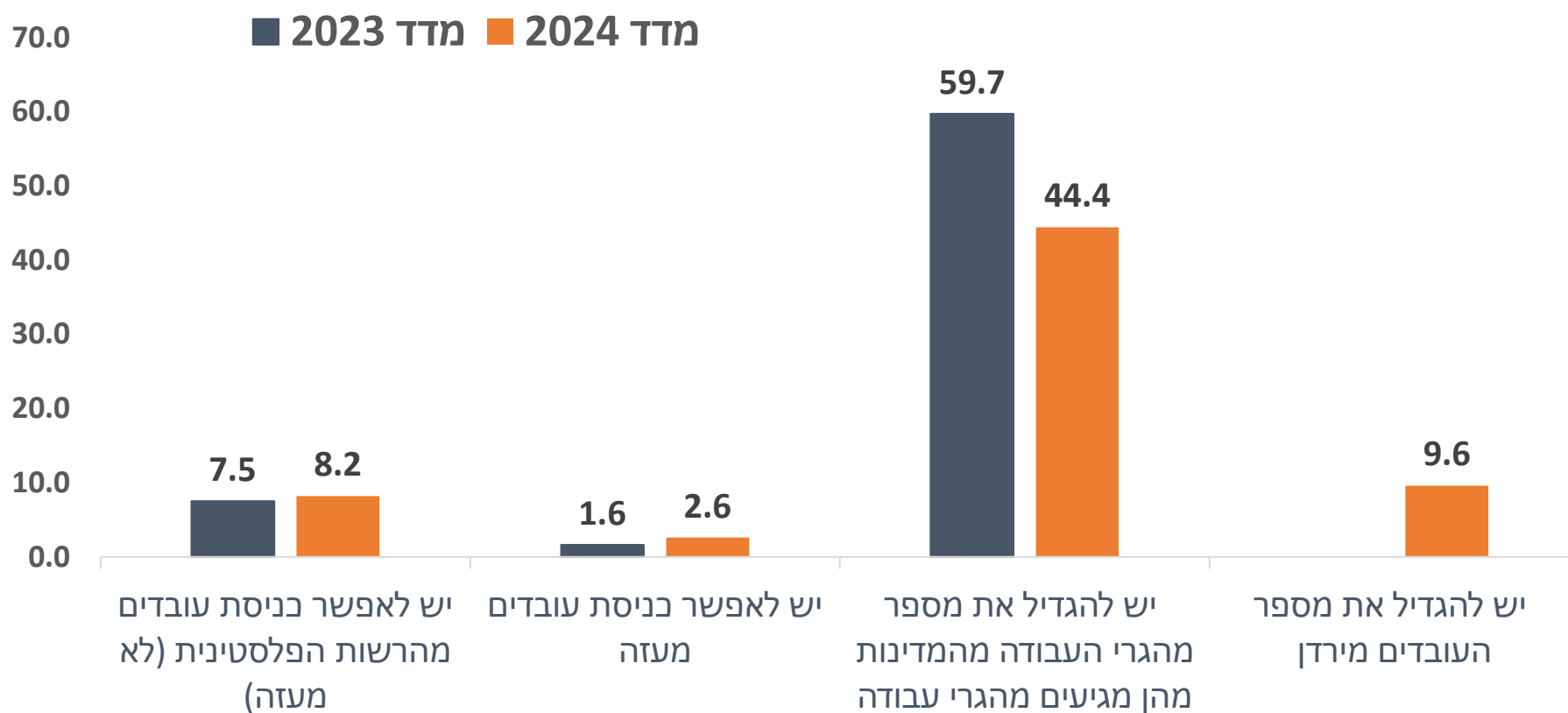

- לאפשר כניסה ללא הגבלה של מהגרי עבודה
- להשאיר את ההגבלות הקיימים היום ללא שינוי
- לאסור לחלוטין כניסה של מהגרי עבודה

- להגביל, אבל פחות מכפי שנעשה היום
- להגביל יותר מכפי שנעשה היום

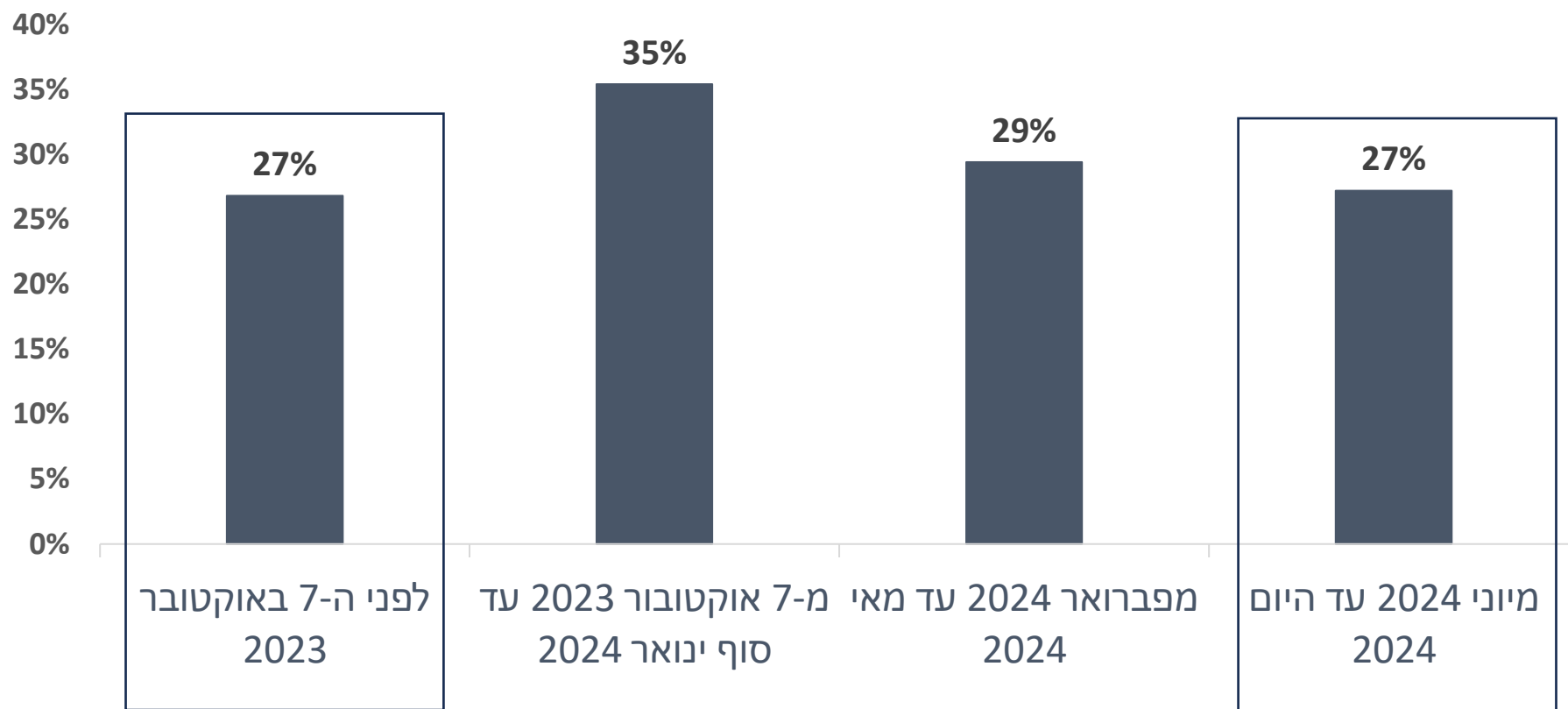
כיום במשק הישראלי חסרים עובדים רבים בתחומים שונים. באיזו מידה אתה?

% מסכימים או מסכימים מאוד

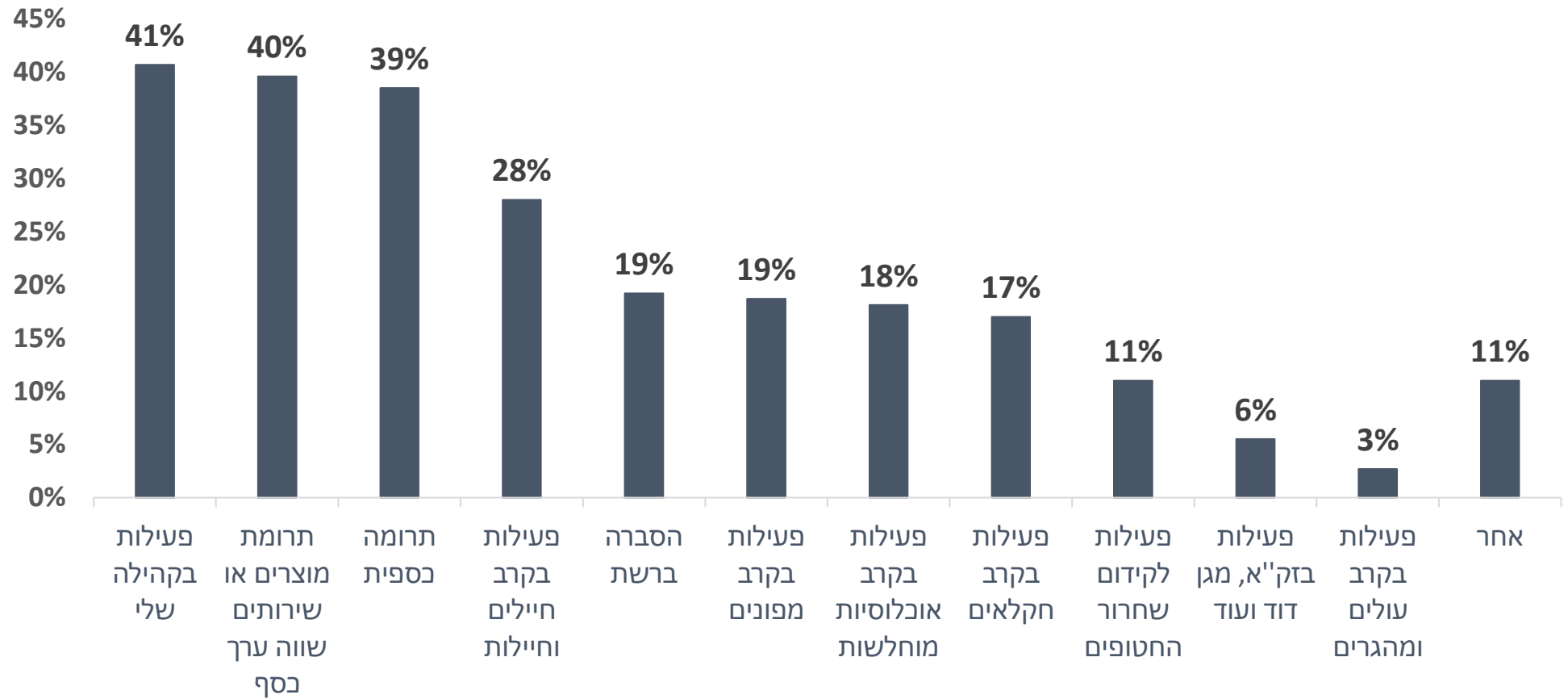

התנדבות

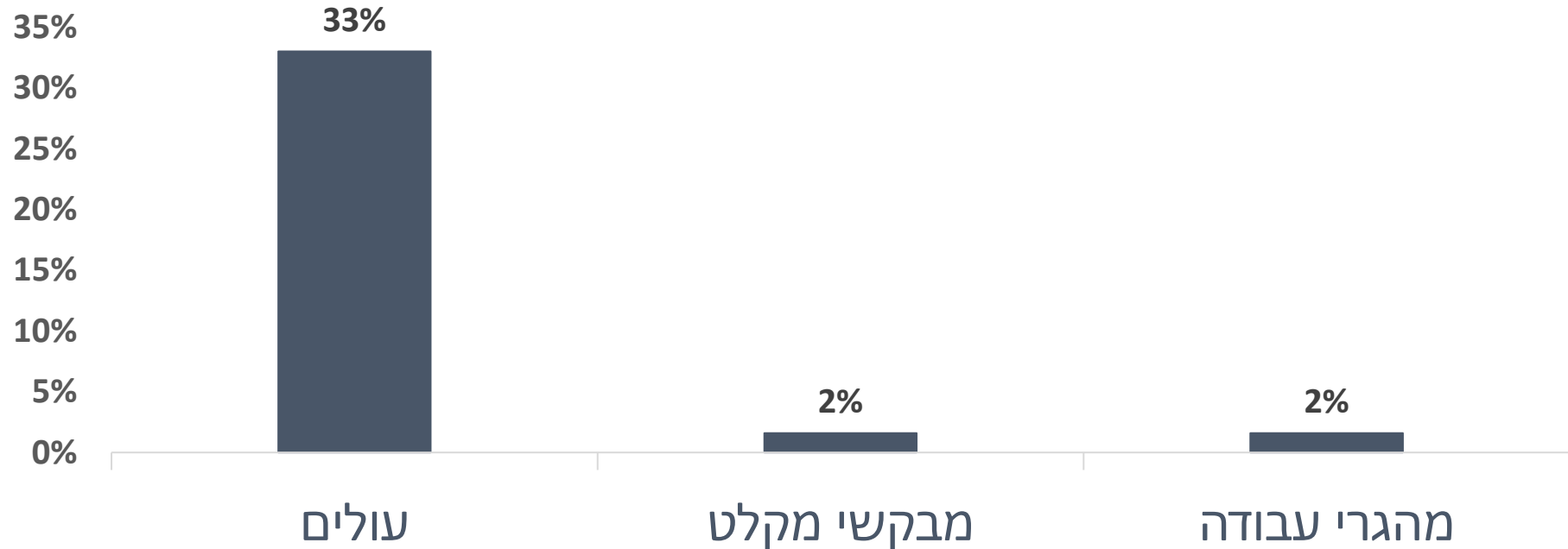
שיעורי התנדבות במהלך השנה

סוג פעילות ההתנדבות

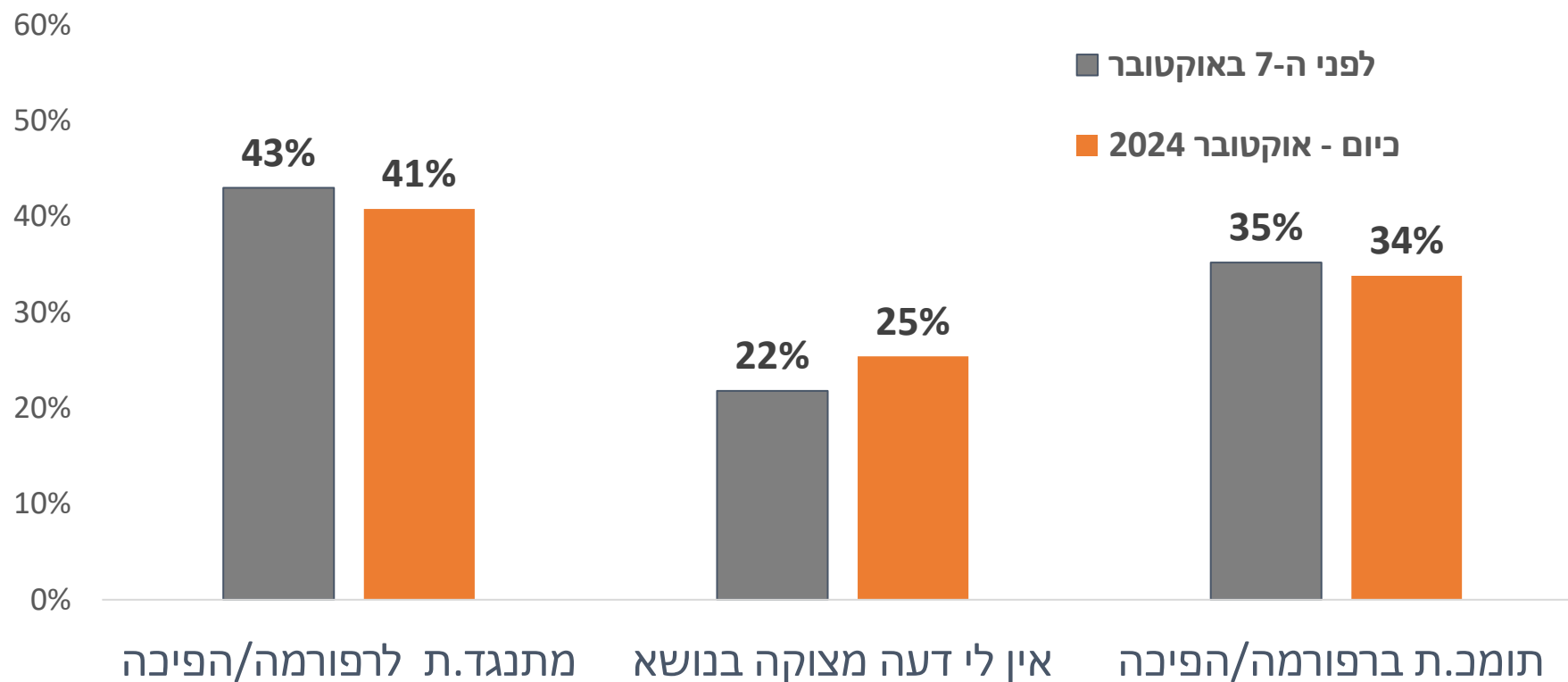

שותפים להתנדבות- האם במסגרת ההתנדבות השתתפו איתך?

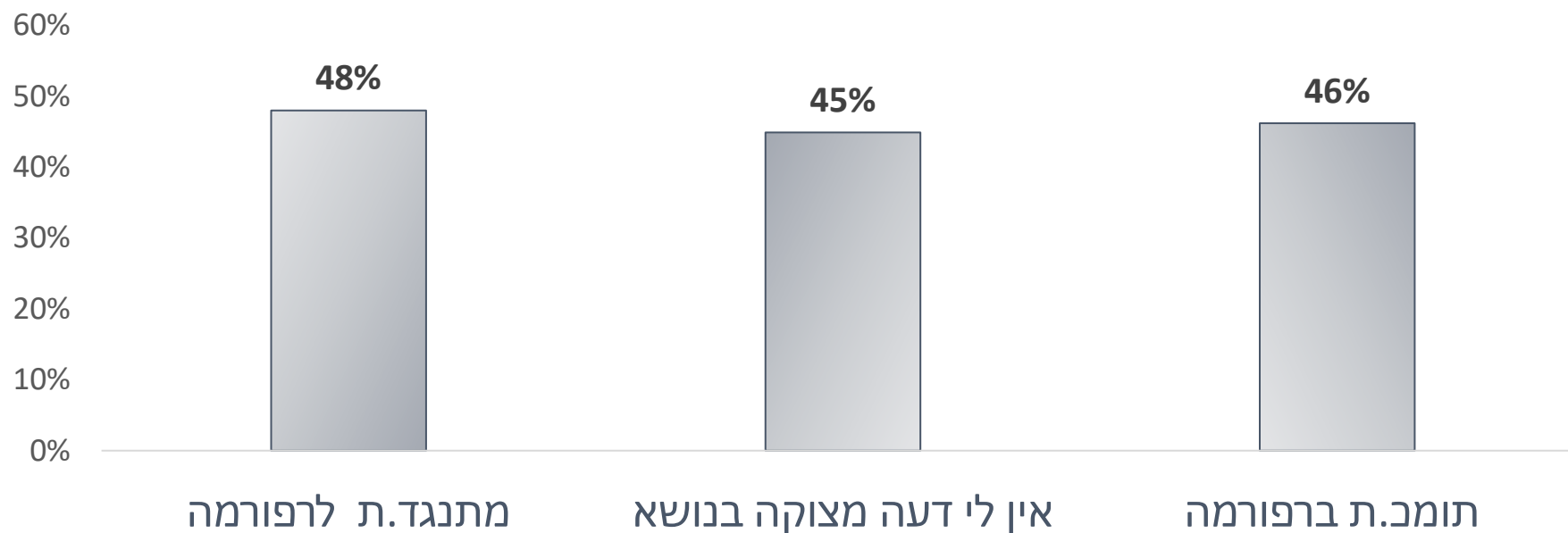

חקיקה וגיוס

תמיכה ואי-תמיכה בחקיקה

שיעור הגיוס בתוך המשפחה בחלוקה לעמדה לגבי החקיקה כיום

לסיכום: החברה היהודית

- ❑ החברה היהודית בישראל תופסת את העלייה ואת העולים כ"מנוע צמיחה" יותר מאשר כ"נטל" (בדומה למדדי 2022 ו-2023).
- ❑ החברה היהודית תופסת את העולים מקבוצות שונות באופן שונה (בדומה למדד 2022 ו-2023).
- ❑ כ-30% מקרב החברה היהודית מסכימים שילדיהם יינשאו לעולים שאינם יהודיים לפי ההלכה. כ-60% הביעו את הסכמתם שילדיהם ילמדו באותה כיתה עם עולים חדשים שאינם יהודים על פי ההלכה (בדומה למדדי 2022 ו-2023).
- ❑ בהשוואה ל – 2022 ו-2023, בשנת 2024 יותר אנשים מוכנים לראות וותיקים בתפקידים משמעותיים. לגבי תפקידים של עולים חדשים, לא חל שינוי והם עלולים להיתקל ב"תקרת זכוכית" בתפקידים בכירים.

לסיכום: החברה היהודית

- **רילוקיישן** – בחודשים הראשונים למלחמה לא חלה עלייה ברצון לרילוקיישן (כ-18%), בעוד ששנה מפרוץ המלחמה חלה עלייה משמעותית (כ-24%).
- **מחשבות על עזיבת ישראל** – הסיבות העיקריות שבגללן אנשים שוקלים להגר מישראל הן המצב הבטחוני והכלכלי בישראל.
- **מחשבות על הישארות בישראל** – תפיסת ישראל כבית הלאומי ליהודים ורצון להישאר ליד המשפחה.
- **כ – 87%** מהחברה היהודית מרגישה בבית בישראל.

לסיכום: החברה היהודית

- ❑ **עמדות באשר למדיניות באשר למדיניות בנושא מהגרי עבודה** – לאחר ה-7 באוקטובר חלה עלייה בהקשחת העמדות בנושא.
- ❑ **התנדבות** - בחודשים הראשונים למלחמה חלה עלייה בשיעור ההתנדבות, כעבור שנה מפרוץ המלחמה שיעורי ההתנדבות חזרו לרמתם לפני ה-7 באוקטובר.
- ❑ **שיעורי הגיוס בקרב המשפחה** - הן בקרב המשיבים שתמכו בחקיקה והן בקרב המשיבים שהתנגדו לחקיקה שיעורי הגיוס בסביבה הגרעינית הינם זהים (46% מול 48% בהתאמה).

מדד עלייה ורילוקיישן 2024

15:20 – 14:25

פאנל מגיבות בהנחיית ד"ר סבטלנה

צ'אצ'אשווילי-בולוטין

בהשתתפות:

פרופ' קארין אמית - דיקאנית הפקולטה

לניהול וכלכלה וחוקרת במכון, המרכז האקדמי
רופין

פרופ' נונה קושנירוביץ' – ראשת רשות

המחקר של המרכז האקדמי רופין וחוקרת
במכון

ד"ר רות תלמי-כהן – הקריה האקדמית אונו,

יו"ר האגודה האנתרופולוגית הישראלית

וחוקרת במכון

דיון פתוח ושאלות

15:30 – 15:20

13:40 – 13:30

דברי פתיחה:

ד"ר סבטלנה צ'אצ'אשווילי-בולוטין

ראש המכון להגירה ושילוב חברתי, המרכז

האקדמי רופין

14:15 – 13:40

מדד עלייה ורילוקיישן 2024 – תוצאות

ראשוניות של סקר מקיף בנושא:

הלכי הרוח של החברה הישראלית בנוגע

לעלייה ולעולים, רילוקיישן, מהגרי עבודה,

זהות והתנדבות

ד"ר סבטלנה צ'אצ'אשווילי-בולוטין

הפסקה

14:25 – 14:15

הפסקה

דיון פתוח

המרכז האקדמי רופין
Ruppin Academic Center

המכון להגירה ושילוב חברתי

מחקר מדיניות שטח

THE INSTITUTE FOR IMMIGRATION AND
SOCIAL INTEGRATION

השפעה של ממש!

EMAIL: HAGIRA@RUPPIN.AC.IL

תודה

